

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Tisza la Arad

Sibiiu, 18 Martie n.

Confrontând vorbirea pe care a rostit-o contele Tisza István Duminecă în Arad, cu ocaziunea constituirii partidului național al muncii, cu vorbirea rostită înainte cu două săptămâni în Oradea-mare, la un asemenea prilej, vom afla, că ele nu se deosebesc mult una de alta. Acelaș curs de idei, aceleași dorințe, și numai hainele în cari sunt îmbrăcate se deosebesc puțin. Forma e deci alta, — esența e aceeași.

Contele Tisza a spus și la Arad, cum a spus la Oradea-mare, că în politica naționalistă s'au comis în trecut greșeli mari, cari trebuie să fie reparate, acordându-se naționalităților nemaghiare condițiunile legale de existență, și a spus, că Maghiarii sunt gata să facă naționalităților de altă limbă, și mai ales Românilor, concesiunile cari li-ar asigura o viață mai liniștită și mai mulțumită în patria aceasta, — dar așteaptă, ca contraserviciu, să nu se mai organizeze separat, pe baze naționaliste, ci să intre Românii în partidul maghiar politic care le stă mai aproape, pentru că numai pe calea aceasta vor da dovadă, că într-adevăr recunosc unitatea statului ungar și nu au dorințe și aspirațiuni nemărturisite.

Cum însă Românii nu se vor prea grăbi cu intrarea în vre-un partid politic maghiar, ci vor continua a-și trimite deputați la dietă, cari să formeze acolo un club parlamentar separat, naționalist, prevedem, că nici contele Tisza și aderenții sei nu se vor prea grăbi cu sanarea relelor, cu delăturarea gravaminelor ridicate în contra politice maghiare din trecut față de naționalități, pentru că neîmplinindu-i Românii dorința, se va vedea eșit din oblige și dânsul cu privire la promisiunile făcute.

Dar să lăsăm în grija viitoriului aplanarea acestui conflict dintre dorințele și promisiunile contelui Tisza, și să ne ocupăm aici, la locul acesta, cu două pasaje foarte însemnate din vorbirea sa dela Arad. Spunea contele, că greșala care s'a comis în trecut a fost mai ales aceea, că s'a provocat *neînțelegere între rege și națiune*, iar prin aceasta au căpătat curaj și au eșit pe plan naționalistii, agitatorii, cari însă *vor fi dați la o parte imediat cum se restabilește armonia între rege și națiune*.

Cunoaștem lucrul acesta. El se exprimă în cele două cuvinte bine cunoscute: *mână liberă* față de naționalități. Știm că s'au bucurat de această mână liberă, dată din partea coroanei, toate guvernele din trecut. Cel din urmă, al coaliției, poate că în măsura cea mai mare. Și totuș, acțiunea naționalistă nu a putut fi nimicită, ori pusă pe planul din urmă. Din contră, tocmai fiindcă încercările de înăbușire au fost atât de mari, ea a ajuns la actualitatea de care se bucură astăzi, când contele Tisza o declară de cea mai gravă și mai însemnată chestie a țării noastre. Dacă și-ar da bine seamă contele Tisza despre starea lucrului, ar trebui să vină deci la convingerea, că tocmai această *mână liberă*, a cărei greutate noi am simțit-o totdeauna, a provocat cele mai mari nemulțumiri față de politica maghiară, și din ea au isvorât cele mai mari nedreptăți față de naționalități. Să nu creadă deci contele Tisza, că restabilindu-se armonia între rege și națiune, chestia de naționalitate va dispărea, pentru că ea nu poate să dispară decât numai în urma unei resolvări, conform principiilor dreptății și ale egalității de drept.

A mai vorbit apoi contele Tisza despre Arhieriei nostri, adresându-se lor cu rugarea, să iasă din pasivitatea de până acuma și să iee conducerea politică a poporului român, pentru că profeții falși să nu ducă

pe căi rătăcite pe credincioșii lor. Credem că am înțeles bine cuvintele contelui Tisza. Ar dori, ca înaltul cler român să se pună în fruntea mișcărilor politice naționaliste, oferind cea mai bună garanță, că nu va fi prea exagerat în pretensiuni, și că va face conducerea între marginile moderațiunii posibile, cu trezvie și cu calmitate. Dar și o astfel de conducere nu poate să fie decât numai *naționalistă*, fiindcă Arhieriei nostri, — eșiți și ei din o organizație tot naționalistă, — nu pot să se pună decât numai în fruntea credincioșilor lor de naționalitate română, iar contele Tisza perhoreșchiază orice grupare ori organizare politică făcută pe baze naționaliste! Iată deci, că realizarea acestei dorințe a contelui Tisza o împiedică principiul său, la care ține atât de mult, ca Românii să nu formeze partid a parte, ci să se contopească într'un partid maghiar oarecare. Mai este apoi o împrejurare, care va face să se gândească mult Arhieriei nostri înainte de a se apuca de împlinirea dorinței contelui Tisza, anume, aceea, că nici odată în trecut, când s'au văzut indemnati să păsească în activitate politică, nu au avut sprijinul necesar, nu dela credincioșii lor, ci dela ceie aveau interes să le de tot ajutorul posibil: dela guvernele statului. Să se gândească numai contele Tisza la pașii întreprinși în politica românească pe vremea când ministru-president era tatăl său, Tisza Kálmán, și la primirea aproape respingătoare făcută din partea acestuia acțiunii politice moderate a înaltului nostru cler, și va afla de foarte motivate rezervele și pasivitatea de acuma a Arhieriei nostri.

Atâtea aveam de spus de astădată, iar în numărul viitor vom da vorbirea contelui Tisza în întregime, ca să o poată judeca și confronta cu vorbirea dela Oradea-mare fiecare cetitor al nostru.

Inmormântarea Drului Lueger.

Luni a avut loc în Viena inmormântarea d-rului Lueger. Populațiunea Vienei se strânsese încă de dimineața în număr mare pe străzile pe unde urma să treacă cortegiul.

O emoțiune de nedescris era pretutindeni. Drapelele negre fălăiau jalnic pe toate clădirile. Viena întreagă era în doliu după cel mai bun administrator al ei, după primarul Dr. Lueger.

În fața locuinței lui Lueger staționa o mulțime imensă. O mare nesfârșită de capete se întindea liniștită, revărsându-se pe toate străzile.

În afară de populația vieneză sunt de față reprezentanți ai diferitelor societăți de aiurea, precum și delegați din alte țări. Se afla de față și delegația consiliului comunal din București, precum și delegați românești din diferitele părți ale imperiului austro-ungar, locuite de Români, una compusă de țărani români din Orăștie.

Încă dela orele 8 dimineața o vie activitate începuse să domnească în palatul municipal. La această oară sosiseră adevărate multe care destinate pentru transportarea coroanelor, ce zăceau cu sutele în curtea arcadelor, deoarece în sala populară nu mai era loc pentru ele. În primul car au fost așezate coroanele membrilor familiei, ale arhiducilor și ale domnitorilor străini. Pe celelalte opt care s'au încărcat vre-o 500 de coroane, alte 600 de coroane au fost transportate încă Duminecă la cimitir.

Dealungul arcadelor erau înșirați aprozii primăriei, cu inscripții portative, indicând locurile diferitelor deputațiuni: ale primarilor din provincie, ale preoților, școalelor etc. etc.

Grupul de țărani români în portul național, a stârnit senzație.

Despre această delegație de țărani s'au telegrafat ziarului „Lokalanzeiger” următoarele:

„Au făcut senzație număroasele delegații și deputațiuni române și țărani români îmbrăcați în costumul lor național, cari toți veniau în urma carului acoperit cu oșuni împodobite cu panglii în culorile românești. Astfel au voit Românii să-i mulțamească lui Lueger și după moarte că i-a sprijinit până a fost în viață.”

„Vossische Zeitung” din Berlin scrie apoi în numărul de Marți: „Mare impresie a făcut ultimul car cu oșunile depuse de Români și înconjurat de țărani români în

FOIȘOARĂ.

Ziaristica bisericească la Români

de Onisifor Ghibu.

(Urmare).

Cu toate că inițiatorii acestei mișcări, care voia să cuprindă pe Românii de pretutindeni, și-au pus toate puterile lor pentru izbândă cauzei, ea n'a fost întinpinată cu acea dragoste, care s'ar fi așteptat. Intre toți Românii, cărora s'a adresat, abia s'au găsit cu totul 440 de inși cari să dea ascultare glasului de chemare. Și și aceștia toți Moldoveni, căci Muntenia, cu toată unirea dela 1859 era încă despărțită de sora ei prin zidul de ghiață al indiferentismului desăvârșit. În Iași dintre cetitori (recte: abonați) două părți erau de laici și numai una de preoți.

Și acest cuvânt al adevărului a început deci prin a răsună în pustiu. Redactorii s'au pus pe gânduri, — și numai cuvintele de îmbărbătare ale lui Melchisedek, pe atunci locotenent de Huși,¹ au fost în stare să-i țină și mai departe la postul lor de conducători ai revistei. Într-o scrisoare pe care li-o adresează acestora, le atrage atenția că nu trebuie să se supere cu una cu două văzând că gândul lor nu izbutește lesne. Vina e mai mult a împrejurărilor. Preotul nu știe încă ce însemnează a ceti reviste și dacă ar veni el — Melchisedek — să impună unui preot abona-

rea revistei, acesta în simplitatea lui ar fi în stare să creadă că dă dajdie la Episcopie.

Spre a-și crește mai întâiu cetitorii, Melchisedek cere să i se trimită pe cheltuiala lui 100 de exemplare din revistă, pentru că să le dea în cinste preoților din eparhia sa.²

Dar cu toate aceste mici mizerii Preotul nu-și uită a-și face datoria așa cum cerea dreptatea. Și de oarece dreptatea nu era totdeauna acolo unde i-ar fi fost locul, el nu se sfia a începe chiar războiul împotriva nedreptății de ori unde. Așa încă în anul prim ie a o poziție ostilă față de „egoismul, nepăsarea, ignoranța, reaua voință, îndărătnicia, despotismul și absolutismul capilor bisericii”³ și față de ori ce abus din trecut sau din prezent. Totodată se ocupă mai pe larg de organizarea sistematică a seminariilor, cari căzuseră jertfă ignoranței metropoliților Meletie și Sofronie în urma alungării profesorilor buni și a admiterii tuturor nulițăților în și din ele, și se ridică cu un curaj adevărat împotriva dorințelor deșarte ale atâtor oameni fără merite, cari doriau a se vedea pe cap cu mitra arhierescă și în mână cn cârja, — fie acestea câștigate pe ori ce cale. Un articol fulminant în chestia aceasta intitulat „O nouă hirotonire de arhieru vestindu-se” începe așa: „iarăși biserica noastră vine a se ispiți, iarăși vine a se întrista de slava deșartă, de mania de arhieriei a unora dintre membrii ei etc.” Dar ce folos!? Căci glasul Preotului răsună numai la

urechile celor mai mici; cei mari, în mâna cărora era puterea, nu-și plecau urechea așa de jos.

Pe lângă partea aceasta de luptă, Preotul își avea și partea de activitate literară-bisericească senină, prin care lămurirea toate chestiunile bisericești mai importante. S'au scris în această revistă multe articole cari ar putea fi reeditate și azi. Limba în care se scria aici era o limbă românească bună, cu reminiscențe de limba veche bisericească și cu tendința de a adopta și un număr mai restrâns de neologisme. Nici când n'a mers însă așa de departe, încât să ajungă la ridicol, cu toate că era în epoca latinisților, înaintea cărora se închinau cu toții mai mult sau mai puțin. E interesant că de câte ori obvine câte un neologism în cursul scrierii, se dă totdeauna în paranteză și echivalentul românesc mai vechiu, uneori chiar circumscrieri mai mari.

După o viață de un an, făcându-și bilanțul Preotul constată, că pe mulți i-a supărat cu cele ce a spus într'un an de zile, dar mărturisește că fără astfel de supărări nici nu și-a putut închipui o luptă roditoare. Cu acelaș steag va merge înainte până numai va putea.

De mare îmbărbătare li-a slujit cuvintele părintelui ziaristicii bisericești române, ale lui Dionisie Roman, pe atunci locotenent de episcop la Buzău, care printr'o frumoasă scrisoare îi încurajează zicând: „Calea ce v'ați propus a o călători este dificilă, o cunosc și nu are altă recompensă decât cea morală; dar aveți curaj, că ostenele voastre vor fi recompensate prin binele ce această foaie religioasă morală va face celor credincioși”. În legătură cu aceasta

¹ Eruditul episcop și academician de mai târziu.

² Preotul. 1861 pg. 100.

³ 1861 pg. 185.

portul lor național. Tricolorul românesc fălăia de pe toate cununile. Iar ziarul mare „Kölnische Zeitung” din Köln scrie: „Ultimul car a fost rezervat exclusiv coroarelor românești. Alături de car mergeau țărani români, aducând prinosul lor de recunoștință celui care i-a ajutat în luptele lor contra Ungurilor. Românii au avut și un orator oficial, pe cunoscutul publicist și politician Aurel C. Popovici, care însă a fost rugat să nu vorbească, pentru a nu provoca pe Unguri.”

Fapt e, că Popovici era să vorbească, dar a fost rugat să nu vorbească, după cum se spune, la intervenția ministrului comun de externe și a prim ministrului austriac. Iar Popovici, ca cetățean străin, s'a supus dorinței exprimate și n'a vorbit.

La casa mortului ceremoniile s'au început pe la orele 11. Atunci au sosit surorile lui Lueger, viceprimarii, consilierii comunali, pe urmă prelatul Mord dela Votivkirche, cu asistență mare. După un scurt prohod și după intonarea unui cântec duios din partea reuniunii de cântări a bărbatilor vienezi, se scoate sicriul din sala mare populară, unde a stat zilele trecute spus spre privire publică și e așezat pe dric. Viceprimarul Dr. Neumayer rostește apoi un discurs de adio și cortegiul se pune în mișcare spre biserica Sfântului Stefan.

În fața parlamentului se oprește, pentruca presidentul reischsrathului să-și iee ramas bun dela decedatul în numele înaltei corporațiuni, căreia i-a aparținut.

Pe drum lume multă, la biserica Sfântului Stefan nu mai puțin. Aci autoritățile au început să sosească pe la orele 11. Maiestatea Sa Împăratul și Regele a sosit la orele 12 și jum. Cortegiul a sosit cam pe la ora unu. Maiestatea Sa l-a așteptat în biserică. Sicriul a fost depus înaintea Monarhului, care s'a plecat adânc în fața lui, apoi a înclinat și s'a rugat. În biserică mai erau Arhiducii și Arhiducesele, cu excepția Moștenitorului de tron, Francisc Ferdinand, care nu a putut participa la înmormântare, fiindcă fi sunt bolnavi copiii de vârsat, apoi reprezentanții Împăratului Wilhelm, Regelui Carol al României, Regelui Saxoniei, Spaniei, nuntul din Viena, toți ambasadorii, etc. În biserică serviciul funebru a fost oficiat de Arhiepiscopul Dr. Nagl, cu asistență aleasă. După terminarea serviciului divin Maiestatea Sa s'a reîntors la palat, asemenea și membrii casei domnitoare și reprezentanții domnitorilor străini și ai puterilor streine. Cortegiul și-a luat apoi drumul spre cimitirul central. Erau peste o mie de trăsuri, puse la dispoziția publicului din partea orașului Viena, pentru ca cine vrea să dea primarului Lueger onorurile din urmă, conducându-l până la mormânt.

Era aproape de 4 d. a. când a ajuns cortegiul la cimitirul central. Aci a vorbit viceprimarul Dr. Porzer, apoi Gessman în numele partidului creștin social, Appel, în numele municipalității și Dr. Wessely în numele populațiunii vieneze, iar la urmă sicriul o fost lăsat în groapa provisorie, săpată lângă mormântul mamei lui Lueger, de unde în curând va fi scos și așezat în mausoleul ce i se va ridica, și unde vor fi așezate și osemintele părinților săi. Imbulzala la înmormântarea lui Lueger a fost atât de mare, încât s'au întâmplat peste 70 de cazuri de îmbolnăviri, dar nici una de caracter mai serios, ci numai trecător.

Dionisie cere totodată 26 de exemplare din revistă deschizând astfel și porțile Munteniei înaintea Preotului.

În Moldova s'a făcut de asemenea mari eforturi pentruca această revistă, a cărei utilitate nu se putea trage la îndoială, să străbată mai bine ca în trecut, dar înzadar, căci în anul al 2-lea numărul abonaților nu numai că nu crește dar scade și mai jos. Se făceau diferite planuri pentru întărirea revistei, dar rezultatele întârziu. Iconomul A. Frimu, între altele face propunerea, de altcun foarte caracteristică pentru vremea de care vorbim, ca să fie îndatorăți enoriașii (parohienii) să contribuie fiecare cu câte ceva ca să se strângă suma necesară pentruca să-și poată abona popa revista! În același timp aduce acuze grave protoiereilor și arhierilor pentru prea puținul interes ce-l poartă față de unica revistă bisericească.

Chesarie Sinadon, locotenentul de Iași, care se temea de sfârșitul biciului acestei reviste, încurajază revista (sperând că o va îndatori) trimițând chiar circulare către preoți în cari o îndemna să se „prenume”. Tot astfel și Theoctist Scriban, un văr de al fraților Scribani, mai târziu director al seminarului central din București și redactor al unei reviste bisericești, iar în timpul de care e vorba „președinte al consistoriei din Ismail”, a stăruit nespuse de mult în Basarabia, câștigând abunamente nouă în locul celor pierdute în Moldova.

Dar cât de greu străbate lumina în împărăția îndelungatei întunecimi! Revista luptă necontenit cu moartea

Din România.

Comemorarea lui August Treboniu Laurian.

Duminecă, soc. culturală „Miron Costin” a ținut în București la „Bursa Muncei” cea de-a 14-a șezătoare artistică literară a sa, în care a comemorat pe August Treboniu Laurian, cu prilejul a 29 ani dela moartea sa și 100 de ani dela naștere.

Dr. Traian G. Stoescu, ziarist, a vorbit despre viața și operele sale. A arătat, că August Treboniu Laurian s'a născut la 20 Iulie 1810, în satul Fofeldea (Sibiul) în Transilvania. În tinerețe sa a făcut studii strălucite de arhitectură, filosofie, de limbi clasice și de științe.

A venit în Moldova, pe vremea lui Mihail Sturdza, unde însă nu stă mult, ci trece la București, ca profesor de Istorie la Sf. Sava. Amestecat în revoluția dela 1848, din București trece în Transilvania, unde ia parte la marea adunare dela Blaj, din 3/15 Maiu 1848. După potolirea lucrurilor în Ardeal, se întoarce la Iași, chemat de Grigore Ghica, trece apoi la București, unde se însoară, căpătând din căsătorie mai mulți copii, dintre cari băieți: Dumitru Laurian, ziaristul mort acum câțiva ani și d. Alex. Laurian, care stă și acum în str. Anton Pan 9, în casele zidite de August Treboniu Laurian.

În București ocupă funcții înalte în învățământ, fiind numit la 1864, la înființarea Universității din București, ca profesor de latină, la literă, unde mai târziu e și decan. La 1867 face parte și din soc. scriitorilor, care s'a transformat în Academia de azi, și compune, împreună cu I. C. Maxim, un „Dicționar al Academiei” și un Glosar, în care igoșone multe cuvinte românești, ca fiind de proveniență străină.

Laurian a fost și cel dintâi profesor de românește al M. S. Regelui Carol al României, care drept recunoștință îi are bustul la Palat.

August Treboniu Laurian a scris următoarele lucrări: o carte de Astronomie, Tentamen Criticum (1840), prin care caută să dovedească străinătății latinitatea limbii noastre, Magazinul istoric pentru Dacia (1845—48), împreună cu N. Bălcescu, Istoria Românilor, Geografia Românilor, Harta Daciei, Harta României, și alte lucrări pentru școală.

August Treboniu Laurian a murit la 28 Februarie 1881, iar după moarte admiratorii săi i-au ridicat un bust în București, pe piața ce poartă numele său, în fața școlii Lucaci, ce și ea îi poartă numele.

După conferință au urmat citiri literare și diferite producțiuni muzicale.

Serate de ale meseriașilor noștri.

Sedinta literară (a 2 a) a „Reuniunii meseriașilor sibiieni”, ținută la 24 Faur 1910, a fost închinată memoriei nemuritorului scriitor Ioan Creangă. Vestea, că distinsul profesor Dr. I. Boroia, de data aceasta va vorbi despre Creangă, s'a răspândit cu iuțeala fulgerului între calzii sprijinitori ai Reuniunii și salele spațioase ale ei abia au încput numărul auditor. Între participanți am remarcat între alții pe profesorii Dr. N. Bălan, Aurel Bratu, Dr. I. Boroia și L. Tempea, apoi pe domnii G. Anghel, consilier de finanțe,

și cu viața, și nici odată sigură dacă mâne va mai putea apărea sau nu. Aproape tot tot al doilea număr apărea cu întâziere purtând pe fața dintâi un articol cu „reapărea Preotului”, ear pe cea din urmă anunțul că „numărul următor va ieși după săptămâna luminată, de nu vom avea însă banii trebuincioși nici până atunci, o spunem de mai nainte, foaia va reapărea și mai târziu”. Și cu toate aceste nesfârșite serii de amărăciuni redactorii mergeau înainte declarând: „nu ne vom lăsa, cu toate greutățile, de întreprinderea noastră, decât numai atunci, când nu ni se va mai da nici o speranță, de a o putea continua, — când ne vom convinge, că în cercurile clerului nostru român nu sunt nici atâtea elemente de viață, câte ar fi fost neapărat trebuitoare pentru a întreținea ființarea celei întâi și singure foi bisericești în Moldova. Atunci ne vom retrage, lăsând pe morți să-și îngroape morții lor.”

Într'un moment de criză e îndepărtat din fruntea revistei redactorul Inochentie, care e trecut ca profesor la Huși și astfel, pe lângă alte neazuri, mai rămâne și Climent numai singur. Dar cum acesta era un om cu spirit de întreprindere și istet, nu-și pierde încrederea, ci începe și singur a bate, pentru a ise deschide. Începe cu apeluri. Cel dintâi apel cerea sprijinul mitropolitului-primat din București, căruia i s'a descris toată afacerea. După mai multe scrisori trimise mitropolitului Nifon, Climent primește într'un târziu dela superiorul cancelariei mitropolitane un răspuns

Dr. N. Ittu. medic, I. Socin, revisor r., Dr. A. Bogdan, Dr. Victor Moldovan, candidați de adv. etc.

După ce s'a trecut peste formalitățile obicinuite (încasarea taxei de intrare de câte 20 bani cu pâlăria „Dzeu vede”; cetirea prin notarul Duca a proceselor verbale ale ședințelor administrative ale comitetului etc.), prezidentul Tordășianu bineventesă participanții și pune în vedere, că împlinindu-se 20 ani dela moartea lui I. Creangă, în memoria lui s'au aranjat frumoase sărbări în România și în Bucovina și crezând a fi de datorința noastră, a celor cari cetim pe I. Creangă și cari ne luminăm din scrisorile lui, să închinăm și noi o seară memoriei acestui cel mai mare povestitor român, și ca sărbeara noastră deamă să fie, a apelat la bunăvoința prietenului cauzelor noastre, la înțeleptul și dulcele povestitor Dr. Ioan Boroia, care n'a pregetat a ne fi folositor.

Dr. Boroia, urcând tribuna, ne spune între altele, că în vară s'au împlinit 20 de ani dela moartea lui Eminescu. Creangă și Eminescu, înfrățiți prin moarte în același en, au fost înfrățiți și 'n viață prin cea mai frumoasă prietenie. Cu toate că sunt așa de deosebiți în aparență — Eminescu poet universal, Creangă țărăn în viață, ca și în scris, — era ceva ce legă sufletele lor cu mare putere, dragostea cea caldă de poporul românesc.

Povestește viața lui Creangă, stăruind îndeosebi asupra întâmplărilor din copilărie, povestite de Creangă însuși cu atâta umor și căldură în minunatele „Amintiri”. Arată cum s'a lăsat Creangă de preoție și s'a făcut dascăl, ce dascăl bun era, cum a făcut cunoștință cu Eminescu — pe atunci revisor școlar — care l-a introdus în societatea „Junimea” și prin aceasta în literatura română.

Cetește o scrisoare a lui Creangă în care el își descrie „bojdeuca” și o descriere a unei vizite la „moș Creangă”.

Din scrierile lui Creangă a citit distinsul conferențiar „Povestea unui om leues” și un fragment din „Amintiri” din copilărie.

Conferența dlui Boroia a captivat pe participanți și i-a ținut în cea mai încordată atențiune. Aplauze lungi și nesfârșite și sincere „Trăiască” au răspălit sinceritatea și dragostea dlui Boroia.

Între diletanții seratei s'a mai numărat deoara Mărioara Paniliu cu poeziile „Aș vrea să mor” și „Am spus inimăreale mele”; învățăceii croitori Emil Ramba și Traian Joandrea, cu câte o anecdotă de Speranță; sodalul mecanic George Muthiu cu câteva doine bine doinite; clerul Șuteu, travestit în costum potrivit ni-a redat cu mult mesteșug „Surpșgiul” de V. Alexandri. Dar ce a ridicat nivelul sărbării a fost pe lângă conferența dlui Dr. Boroia, orchestra condusă de dibaciul muzician Ignaton și cu deosebire fluierul magic al dlui Dr. G. Bogdan, care acompaniat la clavier de dl director de muzică Liviu Tempea ne-a înălțat sufletește și estaziat pe toți.

La închiere se impart între participanți 15 cărțițele folositoare, iar domnul Tordășianu mulțumind în cuvinte calde pentru rara dragoste, pe care toți debutanții au manifestat-o față de clasa noastră de mijloc — învită la ședința din 31 Martie n. o. „Învingătorul”.

NOUTĂȚI.

Predică. Duminecă, la sfânta liturgie, va predica în catedrală dl Dr. A. Crăciunescu, profesor seminarial.

Dela Reghin. Un comitet filial al societății noastre pentru fond de teatru român s'a constituit în Reghin, în frunte cu dl Iosif Popescu, președinte. Delegatul comitetului acestei societăți, dl Dr. Nic. Vecerdes, a făcut, după cum ni se scrie, mai multe înscirieri de membri fondatori și pe viață. S'au încasat, până acum, suma de 1550 coroane dela românii din Reghin și împrejurime.

† **Maria Toma Bărsanu**, văduvă pretească, mama domnului **Andrei Bărsanu**, profesor în Brașov, membru al „Academiei Române” și vicepreședinte al Asociațiunii din Sibiu, a decedat Mercuri în Dârște, în etate de 79 ani. În mormântarea ise face mâne, Sâmbătă. Odihnească în pace!

Monumentul lui Eminescu. Comitetul constituit la Galați pentru ridicarea unui monument poetului Eminescu și-a publicat socoteliile, din care se vede că suma adunată până acum face 9.400 de lei. În înțelesul contractului încheiat cu sculptorul Storek, monumentul va costa 12.500 de lei. Comitetul observă, că mai circulează încă un mare număr de liste de subscripție, și sumele adunate vor fi de ajuns pentru acoperirea tuturor cheltuielilor monumentului.

Sentiment de jertfă. Ziarele din Hamburg publică o invitare pentru a se subscrie sumele trebuincioase unui așa numit hangar, în care să se poată adăposti două baloane sistem Zeppelin, și a unui stabiliment pentru producerea hidrogenului necesar. Construcțiunile acestea vor costa aproximativ un milion de mărci. Subscripția publică o dat un rezultat, în câteva zile, de 400 de mii de mărci.

Turburări în Ruscuc. Duminecă după amiază s'au întâmplat turburări sângeroase între poporul și militărimea din Ruscuc. Un bulgar, un Ivanov, a răpit dela părinți pe o tină turcoaică, și cum se afirmă a luat-o în căsătorie. Tatăl fetei a protestat la autorități; la intervenirea unui mufti, judecătoria a hotărât, că fata la etate de 15 ani fiind minoră are să se reîntoarcă la părinți, ceea ce s'a și întâmplat. Faptul a produs mare agitație între bulgari, iar turcul cu fiica sa au căutat scut în localitățile poliției. Mai multe mii de bulgari au făcut demonstrație în fața edificiului dela poliție, încercând să răpească fata. S'a produs o încăierare. Atunci comandantul cetății a dat ordin soldaților să restabilească liniștea. Demonstrații au primit cu petri și cu împușcături de revolver pe soldați și ofițeri. Comandantul, în urma formalităților îndeplinite, a comandat foc. A fost o scenă înspăimântătoare: copii, femei și bărbați au căzut la pământ, răniți sau omorâți. După știrile oficiale sunt cu total 17 morți și 30 răniți.

de următorul cuprins: „Sf. Sa (sic!) a simțit o vie multumire și bucurie atât pentru frumoasa întreprindere a Sfinției Voastre, cât și pentru ostenelele ce nu încetați a le depune pentru lățirea cunoștințelor religioase, de care societatea noastră română este foarte însetată.

„Pe lângă aceasta vă adaug, tot din partea Prea Sfinției Sale (!), că pe cât stă în putința Sa de a susține niște asemenea întreprinderi folositoare Bisericei, nu va sta indiferent cătră Sfinția Voastră, dându-vă ajutorul cuvenit, fără de care duple a Sa convicție, nu se poate susține o asemenea foaie eclesiastică.

„Cu această ocazie, Onorabile Părinte, nu se poate altă face decât numai a Vă informa despre buna voință a P. S. Sa de a concura după rugămintea ce-i faceți prin zisele scrisori, iar ajutorul putincios și cuvenit din parte-i se va trimite prin respectabilul Melchisedec, locotenent de Huși”.

N'am aflat încăiri vr'o amintire despre trimiterea de fapt a vre-unei sume de bani din partea mitropoliei din București. Redacția se plânge și de aici încolo ca și până acum de o totală lipsă de sprijin. „N'avem în casă nici un ban de mai mult timp” spune redactorul, — și nu era cine să l creadă și să aducă sprijinul de nevoie.

În urma unui astfel de zbucium, Preotul slăbește și — moare.

(Va urma).

Domnul Antoniu de Mocsonyi a fost ales membru în direcțiunea „Munte-lui de pietate” din București, întreprin-dere comercială inițiată de oameni de a noi și cu capitale în mare parte dela noi.

Răscumpărare. Domnul Iosif Lissai, șef contabil la „Albina” Sibiu și-a res-cumpărat feliicitările de ziua onomastică dă-rund pe seama Muzeului Asociației 20 Cor. Sibiu, 17 Martie 1910 n. Iosif Sterea Șulufu președinte.

Reuniunea sodalilor români din Cluj „invită la a XXXVIII-a adunare ge-nerală ordinară, pe care în înțelesul SS-lor 13 și 17 din statute o convoca pe Du-minecă în 27 Martie n. c. c. la 4 ore d. a. în școala română de fete din Cluj (str. Jókai nr. 6). După terminarea adunării ur-mează convenire socială împreună cu pro-ducțiuni declamatorice și conferență ou scholopiconul. Atât la adunare, cât și la convenirea socială pot lua parte mem-brii fondatori, ordinari și ajutători ai reu-niunii, precum și toate familiile române, fără deosebire de clasă socială, cari se interesează, sprijinesc și doresc din inimă înaintarea reuniunii.

Târg de vite cornute de prăsilă periodic în Sibiu. Al XXI-ea târg de vite cornute de prăsilă periodic, subven-ționat de stat și de comitat, să va ținea în Sibiu în 30 și 31 Martie a. c. și va fi împreună cu distribuirea de premii și diplome de laudă.

Impăduriri. Se crede, că lipsa de păduri dese a contribuit în mare parte la seceta anormală din anii abia trecuți. Gu-vernul italian își dă toată osteneala să îndrepte răul de a stărpi pădurile. În timpul din urmă a sădit arbori pe locuri întinse, mai ales în ținuturile muntoase ale țării. Pilda guvernului a fost urmată și de proprietarii particulari, cari se in-grijesc cu multă râvnă de reimpădurirea moșilor.

Cometa Halley. Frica de cometa aceasta, care și-a anunțat vizita pe 19 Mai n., a făcut până acum câteva jertfe și în țara noastră. Iu mai multe orașe mari s'au ținut conferențe asupra cometei Halley. Subiectul este foarte actual și publicul cer-cează în mare număr aceste prelegeri po-porale. Conferențarii au arătat cum în 1682 Halley a constatat mai întâi, că cometa, numită după numele lui, se ivește tot oam la 75 de ani. Steaua ivită la nașterea Domnului a fost tot cometa aceasta. Coadă cometei nu este nici solidă, nici fluidă, ci consistă din particulele nesfârșit de mă-runte, prin care se pot zări alte stele pe cer. Pământul a mai trecut de multe ori prin coada cometei Halley, ca și prin a altor comete; dar oamenii abea după ce a trecut cometa, au aflat, că adevărat pământul s'a ciocnit cu o masă atât de subțire, încât nici n'au simțit-o.

Scumpirea traiului. Oamenii de pretutindeni se plâng de scumpetea tra-iului. În multe părți se caută, cum s'ar putea îndrepta răul. Ziarele vieneze arată în vremea din urmă, că schimbând felul de agricultură s'ar putea face îndreptarea. Deoparte trebuie să se sporească rodnicia pământului prin mijloacele ce ne stau la îndemână; de altă parte agricultorii să dea mai multă grijă, ca până acum, culturii fructelor și zarzavaturilor (verde-țurilor). Gospodăriile să fie cu adevărat ferme producătoare de lucruri trebuitoare hranei de toate zilele; iar statul va trebui să ia măsuri pentru păstrarea și transpor-tarea produselor dela sate la centrele de consumație. Deci leacul împotriva scum-pirii traiului este: îmbunătățirea metodelor agricole și organizarea păstrării și apro-vizionării cu hrana trebuincioasă pentru locuitorii dela orașe.

Omul străvechi. Ricard Lull, profe-sor universitar și celebru paleontolog, a construit pentru muzeul din Nev-haven (Connecticut) unul dintre cele două sche-lele, aflate în peștera dela Spy, aproape de Namurul Belgiei. Scheletele acestea sunt un tip al omului străvechi, care a trăit înainte cu vreo 200 de mii de ani. Namitul profesor a modelat scheletul în mărime naturală, din lut. Omul dela Spy, *homo primigenius*, este înalt de un metru și 60 de centimetri, are brațe și picioare extraordinar de bine dezvoltate, trunchiul asemenea herculean. Părerea lui Lull este, că acest strămoș al nostru a fost un mare vânător, care s'a nutrit numai cu carne, ca și indienii din America nordică. A locuit în peșteri, dar cunoștea între-buințarea focului. Urmașii săi direcți ar putea fi salbaticii din Australia de astăzi.

Teatru. Măne, Sâmbătă, în bene-ficiul artistului *Leo Strassberg* se dă o pereta: *Der Bettelgraf*, iar Dăminecă d. e.: *Freund Jack* și sara, ultima repre-sentație în anul acesta: *Der Kardinal*.

Vânzare de altoi. Din altoii ce-mi p isosesc în grădina subscrișul pun în vânzare vre-o 200 peri, exclusiv soiuri alese, de rangul prim. Neputându-mă ocupa cu împachetarea și trimiterea aiurea, lu-areea în primire urmează a se face loco Sibiu, st. Șavis Nr. 12, Profesor D. Comșa.

D'ale educației. Oamenii din lumea nouă se hotărăsc mai de grabă decât noi să facă experimentări. În părțile apusene ale statelor unite există de oăva timp mai multe școli, în cari băieții și fetele își fac educația împreună. Acest fel de coeducație dobândește din ce în ce mai numeroși aderenți. S'a constatat, că nive-lul universităților, în care s'a admis coe-ducația, s'a urcat în mod considerabil. Studenții, în urma prezenței studențelor, se obișnuiesc la regulile mai bune și au o purtare mai morală. Înclinările romantice ale tinerilor sunt mai rare în mijlocul cercetărilor și problemelor științifice. Este adevărat, că uneori se întâmplă căsătorii între studenți și studențete; însă căsătoriile acestea se zice că ar fi dintre cele mai fericite, și că nici odată nu se sfârșesc cu despărțire, pentru că cei căsătoriți au avut prilej, în vremea studiilor, să-și cunoască fiecare caracterul celuilalt, prin urmare, desamăgirile sunt cu totul rare între astfel de căsătorii.

La fondul Episcopului Nicolae Po-pea pentru masa învățăcelor meseriași, al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” au mai dăruit: Dr. Cornel Popescu, proto-presbiter (Hațeg), soția sa Valentina n. Chiorniță și fiul lor Bogdănel, 2 cor. Toma Iancu, ospătar, și soția sa Paras-chiva, 1 cor., Ioanichie Olariu, cassar de bancă (Ilia) și soția sa Valeria n. Tordă-șianu, câte 10 bani.

Osândirile la moarte în Rusia. Re-vista „Pravo” face socoteala cazurilor ce-lor condamnați la moarte în Rusia în curs-ul ultimilor 5 ani. S'au rostit în acest restimp 6288 de osândiri la moarte și au fost de fapt executați 2865 de oameni. În termin mediu sunt: pe o lună 104 con-damnari și 88 executări. Va să zică, pe fiecare zi sunt spânzurați în Rusia 3 oa-meni. Ca în vremurile sângeroase.

Turnul înclinat dela Pisa. Vechiul Campanile, din piața San-Marc a Vene-ției, s'a prăbușit în vara anului 1902; se pare că aceeași soartă așteaptă și pe un alt vechiu monument al Italiei. Pământul, de sub fundamentul vestitului turn aple-cat al Pisei, începe a se cufunda și ame-nință turnul cu cădere. Un comitet de specialiști se ocupă acum cu problema, cum s'ar putea scoapa de peire această ciu-dată clădire? Turnul are un trecut de 700 de ani și e mult admirat de călători.

Cărți și reviste.

Revista Asociației învățătorilor nr. 9 din Febr. 1910 are sumarul următor: O datorie. Examenul de înaintare, de N. Răpeanu. Despre Discursul ținut de Si-meon Bărnui în 1848. Observ. critice asupra abecedarului, de P. Diaconescu. Spove-dania unui judecător. Dorul de lumină în Bulgaria, de Dinescu. Cântecul muncii, de O. Goga. Cronică, etc.

Revista Democrației Române nr. 6 din 28 Febr. cuprinde: Sate și orașe în România, de N. Răutu. Cazul Ma-ghețu, de St. C. Ioan. Dreptatea în vi-ța popoarelor, de Gh. C. Dragu. Medi-cina socială, de Dr. Movilescu. Pământul inalienabil, de Al. Dimitrescu. Cercu-rite culturale, de V. Savel. Chestia evrească, de I. B. Brociner. Cronică Parlamentară, de C. Teodorescu. Proecte de legi. Știri. Dări de seamă, etc.

Revista Teologică, organ pentru știința și viața bisericească, redactor Dr. N. Bălan, prof. sem., a apărut nr. 2 pe Febr. 1910 cu următorul cuprins: Rapo-rul dintre biserică și limba vie a poporu-lui, de Dr. G. Ciuhandu. Despre autori-tatea doctrinală și despre regula de cre-dință în biserică catolică, trad. de Ilie Beletuș. Dualismul antropologie, de Dr. Pavel Roșca. Predică la I. Duminecă din postul mare, de A. Crăciunescu. Diverse: Originea clopotelor, de A. Crăciunescu. Mișcarea literară, de Crăciunescu și N. B. Cronică bisericească-culturală, de N. Bă-lan, Sept. Rolexa și G. Hango. Tipicul cultului religios, de Cantor.

„Luceafărul” revistă literară și ar-tică, a apărut, cu următorul sumar bogat și variat: M. Sadoveanu: Cenușăreasa. Ștefan Cacoveanu: Urișul și omul (fabulă). N. Danăreanu: Florian. Vasile Stoica: Muzicea (poezie). Poporanismul: O anchetă literară. Răspunsul dlui I. Agărbiceanu. Ecaterina Pitiș: Aș vrea să fiu un inger (poezie). Victor Eftimiu: Ca florile ce 'n umbră; Hamlet (poezii). T. Malin: Nunta (poezie). G. Bogdan-Duică: Cronică tea-trală: Electra de Sofocle și Chinul de Florescu. Victor Eftimiu: Ultima piesă a lui Rostand: „Chantecler”, poem dramatic în patru acte. Octavian Goga: Un tran-dafir se stinge (poezie). Maria Cuntan: Cântec popular (poezie). ** Cugetări. Cronică: † Eugen Carada. Arhitectura bi-sericească. Două concerte în Sibiu. Săr-bătorirea d-lui Maiorescu. Poeții români în ungureste. Congresul profesorilor. † Dr. Karl Lueger. Reviste și ziare. Știri. Poșta Redacției. Bibliografie. Ilustrațiuni: Biserica unită Sf. Vasile din București. Biserica unită Sf. Vasile din București în vestmânt de iarnă. „Chantecler”: Act. I. Imnul Soarelui. Act. II. Dimineața co-coșului. Act. IV. Noaptea privighitoarei.

Din public.†)

Mulțămite publice.

Cu ocaziunea producțiunii teatrale, a-ranțată de inteligența română din Jina, Duminecă, în 14/27 Februarie a. c. au bi-nevoit a suprasolvi următorii domni:

Octavian Berghazan, notar, Simeon Ianculescu, notar pens., câte 4 cor., G. Perian, paroh 3 cor., George Gligor, inv., Marina Toma Barb, câte 2 cor., Constan-tin Tatu, pract. de notar 40 fil, Ioan Că-tană, gornic reg. 1 cor., toți din Șugag. Nicolae Oprean, not. II., Poiana, 1 cor. 40 fil, Nicolae Vlad-Stezar, paroh 2 coroane, Dimitrie Panfiloiu, paroh, Ioan Streulea, notar, Simeon Nicoră, crâșnic, I. Aohim Bebeșelea-Sterp, câte 1 cor., Constantin Sava, inv., Zaharie Stoica, rotar, Ioan D. Sava, Nicolae Panf. Barb, Ana Toma Ră-chită, câte 40 fil, Nicolae Panfiloiu, pri-mar 20 fil, Constantin I. Martin 30 fileri, Ioan Savu Popa, Panfilie Prode, Panfilie Alexie Streulea, Nicolae N. Moga, George Barb, Nicolae I. Răduțiu, câte 20 fil.

Taturor acestor suprasolvitori li se exprimă și pe această cale cele mai pro-funde mulțămite.

Jina, la 8 Martie n. 1910.

Comitetul aranjator.

Credincioșii bisericii gr. or. din Ma-teiș, tract. Cohalm, de mult și-au pus în gând se schimbe bisericuța cea foarte mică cu una corespunzătoare timpului și nu-mărului credincioșilor de azi, și adăugând din an în an ban la ban, au adunat o sumă cu care peste puțin timp voiau să se apuce de noul sion.

Acest plan însă s'a zădărnicit în urma noiei legi școlare, trebuind să se lase mama tot în starea și costumul ei primi-tiv și cu filerii din vistieria bisericii să se aloctuiască și costumeze flica ei — școala în stil modern.

Sufletele vii și inimile calde nu se puteau bucura deplin, văzând că școala se ridică și biserica se umilește, ci având în vedere viitorul școlii se ougetau la întă-ririca bisericii. Intre astfel de ougetători s'a ivit mai întâiu George Roman, care fără nici o moștenire de undeva, ci nu-mai prin luoral palmelor sale și-a câști-gat pâinea vieții. Acesta dând în zilele trecute 100 cor. în scopul zidirii unei noue biserici și-a zis: „Dacă eu din averea mea dau atâta, apoi cu ajutorul celor bogați biserica noastră umilită într'un an doi s'ar putea ridica falnic, spre lauda lor și mă-rirea lui Dumnezeu”.

Pilda aceasta de jertfă se vede că s'a făcut într'un ciaz cu noroc, căci in-dată i-a urmat alta. Adam Șerbu, tot de aici, care în patimi a avut o soarte cu Iov, deși avea o flică și o multime de ne-poți așivați la ajutor, ougetându-se la fi-lerul văduvei din evanghelie și la mărturi-sirea lui Zahaiu, mai ținind și aceea, că timpul nimicește ori ce semn dela mormântul lui, iar numele lui soris prin o jertfă bine primită în cartea de aur a bisericii nu se va șterge nici odată, mai întâiu a depus în vistieria bisericii în care s'a botezat, cununat și cuminecat în 84 paresimi 30 cor. și apoi a împărțit micul rest între rămășiți săi.

Aducând prin aceasta mulțămită pu-blică de nou celui dintâiu, iar pentru al doilea rugăciune de odihnă fericită, nu o fac spre lauda lor, căci faptele bune se laudă de sine, ci spre îndemnul celor che-mați a urma aceste pilde creștinești.

Ioan Brotea
paroh.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Cu ocaziunea petrecerii meseriașilor români din Brad, aranjată la 30 Ianuarie v. s. c. au încurs următoarele contribuiri benevole:

Emanoil Comșa 5 cor., Dem. Man 4 cor., August Mazuchi, Tonța Tanase, Ste-fan Albu, Vas. R. Damian, Irime Papp, Dr. Tiberiu Tisu, câte 3 cor., Avisalon Feier, I. Zerna, V. Irodenca, Vas. Boneu, Sava Stănilă, Dr. Teodor Pop, Costin Con-stantin, N. N., G. Braun, Pavel Pop, Sabo Alesandru, N. N., Lupescu Petru, Ioan Keri, Aron Radu, G. Feier, N. Costea, Benea Pavel, Ios. Mihu, Petru Cioflica, câte 2 cor., Sabin Iula, Petru Florinca, câte 2 cor. 40 fil., Silviu Bejan, G. Jula, câte 1 cor. 20 fil., N. Luță, N. Pescariu, Gavrilă Galea, Teod. Trifa, Aur. Popo-viciu, N. Geonca, Remos Ioanescu, Sabin Indrieș, N. Marcoviciu și I. Balta, câte 1 cor. Suma intratelor a fost 84 cor. 20 fil. Eșitele 49 cor. 42 fil. Venitul curat 34 cor. 78 fil. Această sumă s'a adaus la „fon-dul pentru înzestrarea fetelor” ce se vor mărita după meseriași.

P. T. contribuvenți li se exprimă pro-fundă mulțămită.

Brad, la 10 Martie 1910.

Ioan German
cassar.

Subscrișul în numele poporului din comuna Ormîndea, tractul Zarand, vin și pe calea aceasta a aduce cele mai căldu-roase mulțămiri marinimoșilor dăruitori pentru edificarea bisericii noastre și a-nume: În lista purtată de harnicul vice-notar Ioan Olariu au contribuit următorii: Dionisiu Sida 50 cor., Ioan Olariu, vice-notar, Nicolae Popisa, contabil la „Zaran-deana”, Artemiu Balaș, comerciant, Mi-hoc Petru, măestru, Faur George, proprie-tar în Căinel, câte 20 cor., George Mol-dovan, notar pensionat 25 cor., Dr. Mol-dovan Cornel, medio 30 cor., Tomasz Vendel, inv. și magistrul poștal 10 coroane, Mihail I. Pop, cancelist, Stanca Nicolae, proprietar, Mülbacher Carl, măcelar, Ma-ier Ludovica, Rusznak Iózzef, comerciant, Segesváry István, comerciant, V. Froh-majer, apotecar și primar, Eisler István, comerciant, Mesko Iozsefné, câte 5 cor., L. Valentin, comerciant, Iosif Boos, câte 2 cor., Stanca Avram, comerciant, Stance Petru croitor, Ilés Imre, proprietar, Maniu Demeter, câte 1 cor., Drăgan Login 3 c., toți din Băița. Dr. Ioan Damian, advocat 25 cor., Moga Ionuț, primar 2 cor., ambii din Hertăgani. Suma totală 298 cor.

Dzeu să răsplătească numiților ma-rinimoși însutit jertfa adusă în scopul e-dificării bisericii noastre. Totodată pri-mească cele mai călduroase mulțămiri sub-notarul din Băița Ioan Olariu, care de bună voe a luat asupra sa sarcina de a colecta suma aceasta frumoasă pentru biserica no-astră.

Ormîndea, 4/III. v.

Nicolae Popp
preot gr. ort.

Poșta redacției.

Dlui I. S. în S. S. Despre alegeri publicăm știri, atunci, când ne comunică oineva rezultatul imediat. Despre alege-rea dela Dvoastră nu ne-a scris nime. Acum nu mai putem da știrea, după ce, cum auzim, alegerea e protestată.

Parohului I. Br. în D. Toate comu-nele bis. cari nu oucă între cele înșirate în legea școlară (Adausul VI., p. 159—167) sunt afară de clase, respective aparțin cl. a V-a de ouartir. Despre suburbiu în lege nu se face amintire. Suburbiile de regula se pun în clasa în care se află orașul la care aparțin. Relutul de ouartir se poate statori cu abateri dela sumele prescise în § ul 2 din lege, dacă între susținătorul de școală și între învățătorul confesional sunt raporturi normale. Facultatea acea-sta e cuprinsă în textul legii. (Vezi art. de lege XXVII. din 1907, §. 2 alineatul 4 zicerea ultimă).

Cea mai îndărătnică tusă

și alte boale de piept, de cari are să suferă, tinăr și bătrân, se ușurează și vindecă re-pede prin „Emulsiunea lui Scott”. Deja pu-ține dose vă vor convinge spre mai marea Dvoastre mulțămire despre aceasta.

Excelentul efect al

Emulsiunei lui Scott

se bazează pe curățenia și puterea de hrană a tuturor părților ei con-statătoare și a prelucrării aceloră după experiențele lui Scott, fiind făcute ușor de mistuit și pentru cel mai slab stomac.

Emulsiunea lui Scott

e neîntrecută și trece ca Emul-siunea lui Scott model.

Prețul unei sticle originale c. 2.50.

Se găsește în toate farmaciile.

Veritabil numai
cu această marcă
— Pescarul — ca
asemnal garanției
și experienței
lui SCOTT.

Dr. Ilie Iancu

medic

Sibiu, Str. Ureului Nr. 12 etaj.

Ordinează: 1/2 11—12 ore.

(101) 2—3

Pește sărat

de tot soiul, Tarama, Iere roșii, Măslina cu prețul cel mai ieftin. Comandă a se adresa la Magazinul de Depozit al Băncii de credit ung. (Hittelbank) la Gara din Brașov. Telefon Nr. 32.

(102) 2—3

Medic român în Karlsbad.

Dr. Enea Nicola

dela facultatea din Viena

dă consultațiuni în Karlsbad, „Feigenbaum“, vis-à-vis de Mühlbrunn.

(387) 5—

Un învățăcel

să primește la

Nicolae N. Țintea

comerciant.

Săliște, com. Sibiiului.

(82) 3—5

Dorind a curăți depozitele

Școala de pomărit a lui

Fr. Caspari & Comp.

în Mediaș (Transilvania)

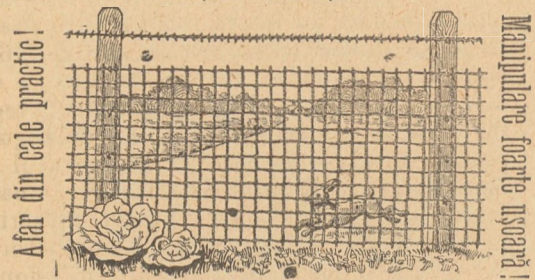
oferă cu prețuri reduse toți articli școlari de școală de pomărit, ca pomi de fructe sâmburoase, pietroase și cu coaje, strugurei și agriș, smeură, fragi, tufe de decor, pomi pădureți, plante sălbatice, conifere, rose etc. Scădere de preț de 10%, dela pomii pitici 30%, dela conifere 50%.

Catalog la cerere franco.

(97) 5—10

Garduri colosal de eftine!

Invențiune senzațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea neintre- Impletituri-Hungaria. Se face năcută a patent. Impletituri-Hungaria. mai din sârme suflată de zine.

Prețul per metru pătrat 30 bani și mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de grătii, impletituri și gard. de sârmă. Budapest VIII. Üllői-ut 48/52.

☛ Serviciu eftin, prompt și conștițios. ☛ Catalog ilustrat gratuit și franco.

(29) 5—10

Pret redus!

Dela Librăria arhidiecezană se pot procura cu preț redus:

Omer, Eliada . . . K 1:60
Chendi, Impresii . K 1:60

„Gloria“

cea mai perfectă pumpă cu lanțuri.

Și foarte multe alte pompe.

Se caută agenți de încredere.

Cereți catalog.

(96) 2—10

Proprietari de viță de viePe pământ năsi-
pos și tare.

Celce vrea să-și vândă întotdeauna cu prețuri bune și repede vinurile sale să planteze pe moșia sa viță de vie Delavare. Dacă butucii ce lipsesă se înlocuesc cu Delavare atunci vinul astfel amestecat câștigă o așa fineță, că acela se vinde scump și repede.

Aceasta o confirmă toți cari au plantat deja această viță de vie și mari comercianți de vin, cari plătesc pro hecto 60—80 cor. și dacă se fac odată 100,000 jugăre. Fără stăropire a fost producția din anul trecut de 35 hectolitree pro jugăr.

Catalog despre vițe gratuit și franco.

GAVRIL NAGY, propr. de vin

KÖLY (comitatul Bihor)

☛ Stațiune de poștă, telegraf și telefon. ☛

Correspondență în limba germană, maghiară, română, croată și sârbă.

(104) 1—3

Picături de stomach ale lui Brády

cu

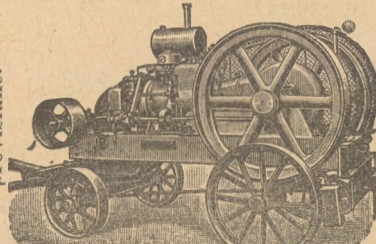
Maica Domnului de Mariazell

ca marcă de scutire

de aceia numite „Picături de stomach de Mariazell“, sunt probate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la măsture, arsură în stomach, constipație, dănră de cap și stomach, colică, insomnie, anemie și gălbănărie etc. Se găsește în farmacii cu prețul — 80 bani și C. 1:40. 6 sticle cu C. 5 — 3 sticle duple C. 4:50, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei“, Viena I. Fleischmarkt I. Depot Nr. 241. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dnui de Mariazell, embleme roșie și subsciere ca aici pe clișeu. (37) 6—15

Se caută agenți cu proviziune.

Se caută agenți cu proviziune.

ORIG. „CHRISTOPH“!

Motoarele pentru ulei crud

Benzin, Motoarele cu petroleu și Locomobilele stau azi în primul rând.

Numele „CHRISTOPH“ e o garanție.

Rezultatul unor încercări și experiențe de 75 ani. Cereți catalog dela

B. DÉNES, spec. de motoare

Budapesta V., Lipót körut 15.

(89) 3—13

O vai!

La tuse, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

O să mă înec de această tuse rea!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

Farmacia „Reichspalatin“

Budapesta, VI., Váci-körut 17.

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au- (345) 24—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Vilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacii.

La NAGYENYED
Com. Alsófehé

se adresează, cine dorește a-și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alea, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, pueți, etc.

Vițe altoite

(calitate superioară)

viță europeană și americană cu și fără rădăcini.

(Catalog instructiv la cerere gratuit).

FISCHER u. Comp
Pomi Vilicultura

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoră de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

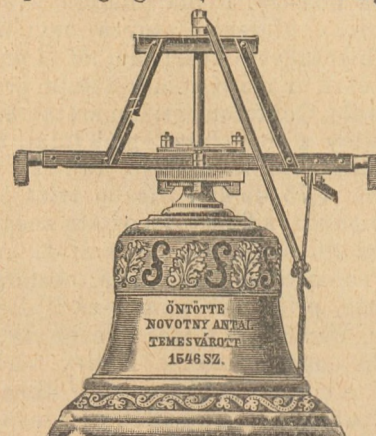
în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(302) 29—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toate de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

Fabrica drezdană de motoare societate pe acții.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

MOTOARE ȘI LOCOMOBILE

cu

Benzin, ulei crud, gaz, petroleu, precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltueli de mănare:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Depositar general:

IGNACZ GELLÉRT & COMP.

Budapest, Teréz körut 41. Telefon 12—91.

Garanție foarte bună. Condiții de plată favorabile.

(329) 20—20

